



# Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?



## HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

**KÉSZÍTETTE:**

**HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI**

**HIVATAL**

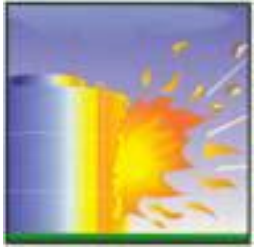
**ÉS A**

**CSONGRÁD MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG**

**SZENTESI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉGE**

**A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:**

- a környezetében működő veszélyes ipari üzemről,
- a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetokről,
- a bekövetkezett súlyos baleset elleni védekezés szabályairól.



## TÁJÉKOZTATÓ A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSRŐL *A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!*

A gazdaságban jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordja a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos balesetek ritkán fordulnak elő.

### MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az uniós normákat (Seveso II irányelv) rögzítő, veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény a súlyos ipari balesetek megelőzését és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a **KATASZTRÓFAVÉDELEM** feladatává tette a súlyos balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását.

Az ismertett jogszabály az ipari üzemek vezetői számára teszi kötelezővé az üzemben jelenlevő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét. Ezen információkat a veszélyes üzemek **BIZTONSÁGI JELENTÉSE, BIZTONSÁGI ELEMZÉSE, SÚLYOS KÁRESEMÉNY ELHRÍTÁSI TERVE** tartalmazzák. A veszélyes üzemek biztonsági jelentésének, biztonsági elemzésének és a súlyos káresemény elhárítási tervének **NYILVÁNOS** változatai, a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által kiadott **HATÁROZATA** a polgármesteri hivatalban mindenki számára hozzáférhető, illetve a település és a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság honlapjain elektronikus formában is megtekinthetők.

**FONTOS KÖVETELMÉNY**, hogy az üzemeltető köteles minden tőle elvárhatót megtenni a súlyos balesetek megelőzésére, és a kialakult balesetek üzemben belüli hatásainak mérséklésére.

Egy bekövetkező váratlan esemény kezelésére Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város polgármestere – a Szentesi Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel együttműködve – **KÜLSŐ VÉDELMI TERVET** készít, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtásukkal összefüggő feltételeket, erőket és eszközöket.

Közös érdekünk, hogy Ön megismerje a környezetében jelenlevő veszélyforrásokat, esetleges káresemény bekövetkeztekor a mentőerőkkel együtt tudjon működni saját és környezete biztonsága érdekében! Ezért a felső küszöbértékű veszélyes üzem által veszélyeztetett település polgármestere részére a jogszabály feladatul írta elő jelen **LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNY** kiadását.

### ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK!

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén gépi SZIRÉNA hangja riasztja a lakosságot.

Amikor a jelzést meghallja:

- munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen,
- ha a veszélyeztetett területen belül az utcán közlekedik, a lehető legrövidebb úton menjen haza (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbemondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap)

**Ha otthonában tartózkodik a következők szerint cselekedjen!**



## MIT KELL TENNI, HA SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

### HELYES MAGATARTÁSI SZABÁLYOK



A baleset bekövetkeztéről szirénajel tájékoztatja.



Menjen a legmagasabban fekvő, a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!



Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!



Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a közleményeket



Csukja be az ajtókat és az ablakokat!



Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!



Kapcsolja ki a szellőző és klímarendszert!



Szellőztessen miután a szirénajel a helyzetet veszélytelennek nyilvánította!

### A SZIRÉNAJELEK

**RIASZTÁS – 120 másodperces folyamatos emelkedő és mélyülő szirénahang**

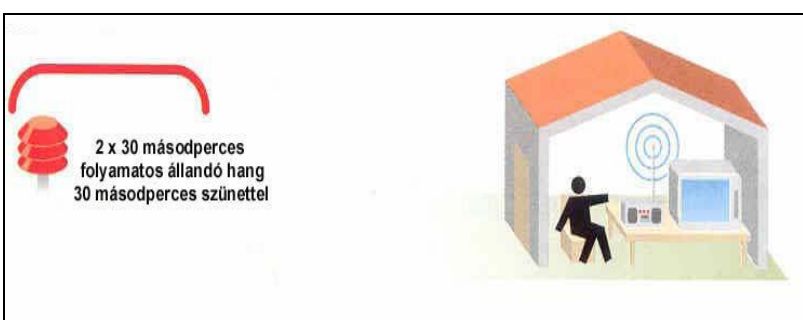


**Jelentése: VESZÉLY!**

120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt.

Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.

**VESZÉLY ELMÚLT – 2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang, közte 30 másodperces szünettel**



**Jelentése: A VESZÉLY ELMÚLT!**

2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.

A fenti sziréna jelek nem tájékoztatnak a veszély típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat rádióból és televízióból kaphat.

**További felvilágosítás az Internetről vagy a katasztrófavédelem honlapjáról [www.katasztrofavedelem.hu](http://www.katasztrofavedelem.hu) szerezhető be.**



## TÁJÉKOZTATÓ A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ FELSŐ, ALSÓ KÜSZÖBÉRTÉKŰ ÉS KÜSZÖBÉRTÉK ALATTI ÜZEMEKRŐL ÉS A LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI BALESETEKRŐL

### I. A FELSŐ KÜSZÖBÉRTÉKŰ VESZÉLYES ÜZEM ADATAI

**Cég neve:** Dió 896 Kft.  
**Címe:** 6800 Hódmezővásárhely, Makói út 39.

#### A veszélyes tevékenységek:

A telephelyen nagymennyiségű, a mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges műtrágyákat (főleg ammónium-nitrát műtrágyát) csomagolva tárolnak, valamint ki-be szállítást végeznek. A raktározási technológia szerint a létesítmény elosztó raktárként üzemel. A telephelyen a tárolás nyílt térben történik a veszélyes anyagok kezelése során betartandó rendkívül szigorú és sokoldalú biztonsági előírások mellett, ezért a telephelyen a balesetek bekövetkezésének valószínűsége csekély, illetve a megfelelő technológiai utasítások alkalmazásával megelőzhető, kezelhető.

**A jelenlévő veszélyes anyagok:** Az ammónium-nitrát főleg tűz keletkezésekor, esetleges robbanáskor válik az emberre és a természeti környezetre károsra, veszélyessé az esetlegesen nagy mennyiségben keletkező mérgező nitrozus gázok miatt. A keletkezett mérgező égéstermékek esetében NO<sub>2</sub>, SO<sub>2</sub> kialakulását kell figyelembe venni.

A Külső Védelmi Terv hatálya A DIÓ 896 Kft. vonatkozásában az alábbi utcákban tartózkodókat érinti:

- Makói úton, a Makói országúton és az Erzsébeti úton található ingatlanok és telephelyek

### II. AZ ALSÓ KÜSZÖBÉRTÉKŰ VESZÉLYES ÜZEM ADATAI

**Cég neve:** KITE Zrt.  
**Címe:** 6800 Hódmezővásárhely, Kutasi út 69.

**A veszélyes tevékenységek:** A KITE Hódmezővásárhelyi raktárának rendeltetése alapvetően vegyi- és agrokémiai anyagok, ammónium-nitrát műtrágyák tárolása, azok ki-, és beszállítása. A veszélyes anyagraktárban különféle növényvédő szerek raktározása folyik. A raktározási technológia szerint a létesítmény elosztó raktárként üzemel. A beszállított különféle veszélyes áruk EU raklapos egység rakományokat képeznek és ezek a raklapok kerülnek a raktár területén belül tárolásra.

**A jelenlévő veszélyes anyagok:** A keletkezett mérgező égéstermékek esetében NO<sub>2</sub>, SO<sub>2</sub>, HCl kialakulását kell figyelembe venni.

A Külső Védelmi Terv hatálya KITE Zrt. vonatkozásában az alábbi utcákban tartózkodókat érinti:

- Kutasi út, Csalogány u., Boróka u., Rozmaring u., Téglagyár u., Tulipán u., Jázmin u., Tanya 1193, 1418, 1419 és 1420 ingatlanok

### III. A KÜSZÖBÉRTÉK ALATTI VESZÉLYES ÜZEM ADATAI

**Cég neve:** EUFÓKA Kft.  
**Címe:** 6800 Hódmezővásárhely, Klauzál Gábor u. 187.

**A veszélyes tevékenységek:** A telephelyen hűtőházi tevékenységet folytatnak. Az üzemben a hűtést és a fagyasztást ammónia rendszerű központi hűtőberendezéssel folytatják.

**A jelenlévő veszélyes anyagok:** cseppfolyós ammónia

A Külső Védelmi Terv hatálya EUFÓKA Kft vonatkozásában az alábbi utcákban tartózkodókat érinti:

- Klauzál u. Szivárvány Szociális Otthon, Tanya 1243/1-3 ingatlanok.



## TÁJÉKOZTATÓ A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ, TELEPHELYEN TÁROLT VESZÉLYES ANYAGOK KÁROS HATÁSAIRÓL

### **ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS**

#### Ha a termék:

##### ***Bőrfelülettel érintkezik:***

- Az érintett területet mossuk le szappannal és vízzel.

##### ***Szembe kerül:***

- Bő vízzel öblítsük/mossuk a szemet legalább 10 percig. Ha a szem irritációja nem szűnik meg, orvosi felügyeletre van szükség.

##### ***Lenyelés esetén:***

- Ne hánytassunk.
- Itassunk vizet vagy tejet.
- Ha kis mennyiségnél több lenyelése fordul elő, orvosi felügyeletre van szükség.

##### ***Belégzés esetén:***

- Távolítsuk el az érintettet a területről
- Rosszullét esetén biztosítsunk orvosi felügyeletet.

### Égési és bomlási termékek

##### ***Bőrre kerülés***

- A megolvadt termékkel érintkezésbe került területet mossuk le bő, hideg vízzel.
- Forduljunk orvoshoz.

##### ***Belégzés***

- Távolítsuk el a sérültet a gázzal teli területről
- Tünetmentesség esetén is tartsuk melegen és nyugalomban.
- Adjunk oxigént, különösen, ha a száj körül kékülés észlelhető.
- Mesterséges lélegeztetést csak akkor kell alkalmazni, ha a légzés kimarad.
- Az expozíció után az érintettet legalább 48 órán keresztül orvosi felügyelet alatt kell tartani, mivel késleltetett tüdőödéma alakulhat ki.



## TÁJÉKOZTATÓ A KÜLSŐ VÉDELMI TERVRŐL ÉS A LAKOSSÁG VÉDELME ÉRDEKÉBEN VÉGREHAJTÁSRA KERÜLŐ INTÉZKEDÉSEKRŐL

### ***Következmények lehetnek:***

**Személyi sérülés:** Bármilyen eredetű tűz esetén a tárolt tűzveszélyes anyagok égése során felszabaduló mérgező égéstermékek okozta veszély a jellemző, illetve a kiszabaduló ammóniagáz okozta mérgezés.

A keletkezett mérgező égéstermékek esetében NO<sub>2</sub>, SO<sub>2</sub>, HCl kialakulásával kell számolni

A nitrogénoxidokat és ammóniát tartalmazó bomlási gázok belégzése ingerelheti és károsíthatja a légzőrendszert. Egyes tüdőre gyakorolt hatások késleltetve jelentkeznek.

**Építménykárok:** a robbanás nem várható az feltételezett eseménysorok forgatókönyvei alapján.

**Környezeti károk:** Az Ammónium-nitrát és a növényvédőszeres hőbomlásából keletkező nitrózus gázok hőmérséklete több száz fok. Nyílttérben a felhő magas hőmérséklete miatt felemelkedik. Szabadtéri tüzek esetében a csóvaemelkedés azonnal végbemegy és idővel a levegőben felhígulva a környezetét idővel nem veszélyezteti. Az ammónium-nitrát egy nitrogénműtrágya. Nagy mennyiségű kiömlése a felszíni vizekben káros környezeti hatású lehet az eutrofizáció és a nitrát szennyezés miatt.

Alapvetően két lehetőséggel kell figyelembe venni:

- az esemény „**üzemen belül**” marad,
- az esemény „**üzemen kívül**” is veszélyeztet.

Az üzemben bekövetkezett tüzeset, gázszivárgás, robbanás esetén a dolgozók az üzem Tűzvédelmi Terve és a Belső Védelmi Terve alapján végzik a kárelhárítási munkákat. Az üzem vezetői és dolgozói mindent megtesznek azért, hogy beavatkozásukkal megakadályozzák katasztrófahelyzet kialakulását.

Ha a veszélyhelyzet egyszerű beavatkozással nem szüntethető meg és a kiömlő gáz, vagy a felszabaduló nitrózus gázok a telephelyen kívülre kerülnek a mentésvezető végrehajtja a település polgármesterének és a kárelhárításban résztvevő szervek riasztását, tájékoztatását, valamint a Külső Védelmi Tervet életbe léptetik.

### **Az elhárításba bevonható szervezetek:**

Szentesi Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Hódmezővásárhelyi, Szegedi, Makói, Szentesi, valamint Csongrádi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság magas szintű technikai színvonalat képviselő eszközeivel és szakembereivel,

Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság,

Városi Rendőrkapitányság,

Országos Mentőszolgálat Hódmezővásárhelyi mentőállomás,

Megyei Védelmi Bizottság Operatív Törzs,

Helyi Védelmi Bizottság Operatív Törzs.



## TÁJÉKOZTATÓ A KÜLSŐ VÉDELMI TERVRŐL ÉS A LAKOSSÁG VÉDELME ÉRDEKÉBEN VÉGREHAJTÁSRA KERÜLŐ INTÉZKEDÉSEKRŐL

### **A LAKOSSÁGVÉDELLEM MÓDSZEREI**

#### **Védekezési feladatok:**

- a lakosság riasztása, tájékoztatása a kialakult helyzetről,
- a védekezést irányító szervezet megalakítása, működtetése,
- intézkedés kiadása a lakosság védelmére,
- kárelhárítási feladatok végzése (területzárás, sérültek mentése, közművek helyreállítása),
- utómunkálatok elvégzése (infrastruktúra helyreállítása, romeltakarítás, stb.),
- helyreállítás, újjáépítés.

#### **Veszélyhelyzet bekövetkezésekor:**

##### *A lakosság riasztása*

A lakosság riasztása helyben, a hang terjedési viszonyaitól függően telepített motoros szirénákkal történik. Fontos, hogy a riasztás pusztán csak figyelemfelkeltés arra vonatkozóan, hogy baleset történt, ezért az elsőként kiérkező rendőri egységek kihangosító eszközein lesz végrehajtva a veszélyeztetett lakosság tájékoztatása, amely információt ad a bekövetkezett eseményről, és követendő magatartási szabályokról. A riasztást követően a településen kiépített kábeltelevíziós, illetve egyéb médián keresztül (rádió, internet) lesz tájékoztatva a lakosság a további teendőkről, magatartási szabályokról. A veszélyeztetett területen mérgező anyag levegőbe kerülése esetén az elzárkóztatást kell alkalmazni. Amennyiben valaki egészségkárosodást szenved, akkor annak jelzése alapján az érintett lakosság kimenekítése a veszélyeztetett területről végre lesz hajtva.

#### **Kimenekített lakosság gyülekezési helye:**

- A DIÓ 896 Kft. által veszélyeztetett területen: Hódtói Sportcsarnok (Hódmezővásárhely, Ormos Ede u. 18.)
- KITE Zrt. és az EUFÓKA Kft. által veszélyeztetett területen: Klauzál Gábor Általános Tornaterme (Hódmezővásárhely, Klauzál u. 65.)

#### **A riasztást követő magatartási szabályok:**

##### *Elzárkóztatás:*

- keressenek védelmet az épület belső helyiségeiben,
- a redőnyök leeresztése, klímaberendezés leállítása,
- a nyílászáró eszközök eltömítése, elszigetelése,
- szigetelőcsíkokkal, ragasztószalaggal, pokróccal, vizes ruhákkal való eltakarás,
- figyeljék a polgármester, a katasztrófavédelem és a rendőrség hangszórós közleményeit,
- munkahelyeiken dolgozók, illetve intézményekben tartózkodók a vezetők utasításai szerint cselekedjenek,
- lehetőség szerint kísérjék figyelemmel, hogy a szomszédjaik és a közelükben tartózkodók a közleményeket, felhívásokat meghallották-e.

A szabad területen lévők az elzárkóztatásra szóló felhívás hallatán kötelesek azonnal a legközelebbi fedett, részben vagy teljesen előkészített helyiségbe vonulni. Az otthon lévők kötelesek az úton lévőket befogadni.

**Az állatállomány védelmét elzárással helyben kell megoldani.**

#### **A kimenekítés:**

A veszélyeztetett terület irányított elhagyása viszonylag rövid időre vonatkozik, ezért a személyes tárgyak a lezárt lakásban maradnak.

#### **Helyreállítás**

A lakosság védelme érdekében hozott intézkedésekért a polgármester a felelős, aki irányítja a polgári védelmi feladatok ellátását.



## TOVÁBBI INFORMÁCIÓK ÉS HOZZÁFÉRHETŐSÉG

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város  
Polgármesteri Hivatala

[www.hodmezovasarhely.hu](http://www.hodmezovasarhely.hu)  
E-mail: pmh@hodmezovasarhely.hu  
Tel.: 06-62/530-100

BM OKF elektronikus tájékoztató  
rendszere

[www.katasztrofavedelem.hu](http://www.katasztrofavedelem.hu)

Csongrád Megyei  
Katasztrófavédelmi Igazgatóság

[www.csongrad.katasztrofavedelem.hu](http://www.csongrad.katasztrofavedelem.hu)  
E-mail: csongrad.titkarsag@katved.gov.hu  
Tel.: 06-62/621-290 (ügyelet)

Szentesi Katasztrófavédelmi  
Kirendeltség

[szentes.kk@katved.gov.hu](mailto:szentes.kk@katved.gov.hu)  
Tel.: 06-63/561-041

### SEGÉLYHÍVÓSZÁMOK

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: **112**

RENDŐRSÉG: **107**

TŰZOLTÓSÁG: **105**

MENTŐK: **104**